

oktoober 2012 nr. 8 (141)

Temahinnangul peaks Kihnu vald selle peale tõsiselt mõtlema, kui soovib mandrilt erialaspetsialiste leida.
järgneb pöördel >>

Kihnapärane avamispidu: vallavanem Ingvar Saare ja pea-
arst Maaja Voll sõlmivad lahti säärepaela.

<< algus esilehel

„Avasime ilusa ja kalli hambaravikabineti ja tahame, et see oleks jätkusuutlik ning seal ei toimuks tihti töötajate vahetusi,“ lausus ta.

Pärnu hambapolikliinik võtab plaani ka kooli- ja lasteaiast hamaste profülaktilise kontrolli. Kuna kabinetis on soovijaid palju, plaanitakse selleks tulla koolimajja, et saada ülevaade, missuguses seisus laste hambad on.

Viimati sai Kihnus hambaid ravida 2000. aastal

ehk siis 12 aastat tagasi ja vahepeal on kihnlased pidanud arsti juures käima Pärnus, millega on kaasnenud aja- ja rahakulu ja kindlasti on ka paljud hambad seepärast ravimata jäänud.

Hambaravikabinet ehitati valmis juba koos tervisekeskusega 2009. aastal Regionaalsete investeeringutoetustee programmi toel. 37 000 eurot maksva sisutuse aitas osta Väikesaarte programm koos Kihnu vala 15protsendilise omaosalusega.

Anu Saare

Kohalik toodang toidul:

Oktoobri esimeses nädalavahetusel tulid paljud muusikahuvilised kokku suureks peoks - Kihnu II Viulifestivaliks, kus seekord kõlasid viiuliheid ja hõljus toidulõhn.

Tegelikult, täiesti liialdamata, festivali esimesel päeval oli mitte ainult Kihnu koolimaja sees, vaid selle ümber tunda mõnusat toidulõhna ning oli täiesti ilmselge, et koolimajas vaaritatakse midagi maitsvat.

Nii oligi. Kuigi napilt nädal enne viulifestivali algust tabas selle korraldajat Mare Mätast ebameeldiv üllatus, kui peakokaks kutsutud Peeter Pihel teatas, et tema tulla ei saa.

Põnevad road

Paari päeva pärast oli Marrel aga olemas kokkulepe Eesti restoranikultuuri *grand old man* tiitliga pärjatud Dimetri Demjanoviga, kes pani kokku meeskonna, kuhu kuulusid lisaks temale veel Eesti Kulinaaria Instituudi kokad Ants Uustalu ning Emmanuel Wille – mõlemad rahvusvahelise kogemusega ja töötanud mitmetes tuntud restoranides.

Uute kokkadega tuli ümber mängida ka toiduoaas - Kura-se asemel sai selleks Kihnu koolisöökla.

Õpilased sõid hea meelega söögivahetunnil klassiruumis kartulisalatit ja kooki, kui samal ajal valmisid koolisööklas sellised toidud, mida seal varem valmistatud poldud.

Kuigi ega midagi enneolematut kuulsate kokkade padades ega pannides valminudki: part, lihaveis, lammas, hüljes, siig, kuid toidude valmistamise viis ja lisandid olid uudsed. Isuäratavalt kõlasid ka roogade nimed: Kihnu lihavesi *tafel-spitz* + kihnu leib röikakreemi ja õunamoosiga; Metsparadi *frikassee*; Kihnu lambapada; Kihnu graaviisiig, karvakala. (Ma mõtlesin, et hüljest pakutakse, aga on hoopis karvakala)

Lisaks tippkoka tiitlit kandvatele meestele askeldasid köögis kohalikud toiduhuvilised naised ja mitmed ümbruskonna toitlustajad, kes abistasid õppides.

Osalaja Jana Ruubel rääkis, et õpitoaks seda kokkamispäeva päriselt nimetada ei saanud, sest tempo oli ta-

TEADE

Pärnu hambapolikliinik alustab Kihnu tervisekeskuses hambaravikabinetis vastuvõttu.

Vastuvõtu kuupäevad 2012. aastal on:

24., 25. ja 26. oktoober

14. ja 15. november

5., 6. ja 7. detsember

Palun eelnevalt vastuvõtule registreeruda numbritel 445 9299 või 5 663 3641.

PÄRNU HAMBAPOLIKLINIK

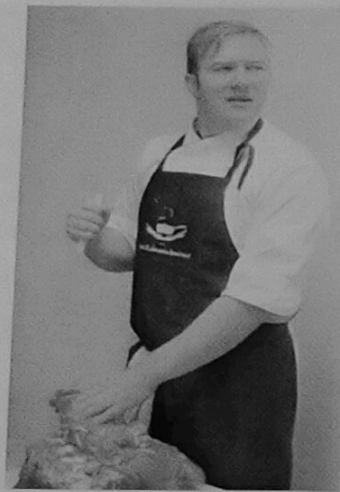
Kihnu oma toidud kodumerest - siiakala ja karvakala.

Toimetetus

Toimetaja Anu Saare tel 514 5223
Kujundaja Pille Paalam
Väljaandja Kihnu Vallavalitsus
Trükikoda Hansaprint
Tiraazh 250

Kihnu Leht ootab teateid, kaastöid, fotosid, õn-
nitlusi ja kuulutusi e-posti aadressil kihnuleht@gmail.com ja
info@kihnu.ee, samuti võib need tuua
Kihnu vallavalitsusse.

Maal annab külalisele kordumatu emotsiooni

Kokad Ants Uustalu, Emmanuel Wille ja Dimitri Demjanov jagasid ja omandasid Kihnus kogemusi.

Fotod: Lagne Ruusmaa

ga. „Aga väga tore päev oli ja seltskond oli vahva,“ rääkis ta. Kui toit õhtuseks peoks oli valmis, sai ka õppida ja kogemusi-näpunäiteid vahetada.

Manija saare Riida turismitalu perenaine Ülle Tamm hakkis sõnakuulelikult küll peterselli, küll kurki, küll sibulat ja ütles, et kõik tükid pidid just nii suured olema, kui teha kästi. „Ei olnud nii, et pool millimeetrit sinna või tänna. Kodu ma nii korralikult ei tee,“ rääkis ta.

Tema selle päeva lemmiktoiduks part, mida mõned jälle harjumatuks magusaks pidasid. Ülle sõnul oli pardi-frikasse eriti hea just järgmisel päeval, kui maitse olid laagerdunud. Ka kergelt suitutatud hüljes oli tema jaoks

positiivne üllatus.

Õhtul viidi kõik söögid rahvamajja, kus pidulised neid proovida said. Toidu maitse kohta kuulus vaid kiidusõnu, kuigi mitmed tunnistasid, et plastmassnõud võtsid vunki veidi alla.

Kohalik maastik taldrikul

Küsimusele, kuidas selline kooslus, nagu Kihnu koolisöökla, *gurmee*, viiulihelid, valminud toidud omavahel kokku klappisid, vastas Dimitri Demjanov: „Väga kenasti. Eesti kokkasid juba ammu erutab selline teema, nagu kohalik maastik taldrikul, ja me peaksime ükskord jõudma selleni, et meil on igal piirkonnal oma toit.“

Demjanov nimetab kokan-

duse esimese käe reeglits, et enne tootlustama hakkamist peaks mõtlema, millist toorainet ümbruskonnas leidub ning ta soovib tuua taldrikule kohalike tootjate toodangu ja elustada meie toidutraditsioonid ja vanad retseptid.

Caesari salati, strooganovi ja seljanka pakkumine Kihnus oleks tema hinnangul lausa kuritegu.

Toidud ei peaks olema keerulised, aga iseloomulikud sellele piirkonnale, samuti peab ta loomulikuks, et eri aastaegadel pakutakse eri sööke, talvel konserveeritud toitu, soolaliha ja soolakala. Serveerima peaks siiski tänapäeva toitumistrendide järgi ja jälgima kindlasti ka sanitaareeskirju ja tänapäeva tehnoloogiat.

„Täna me pakume sellist toitu, mis sellel saarel kasvab, mis siinsetes vetes leidub ja õhus lendab,“ tutvustas Demjanov. Tema sõnul saanuks menüüd veelgi saarelikumaks teha, kui etteteeatamise aeg nii lühike poleks olnud. „Kohalik toit peaks olema sellel maal kasvanud ja sellel maa maitsega,“ rääkis Demjanov.

Näiteks Türgis kasvanud muskaatkõrvits võib ju maitsest parem olla, aga seda söodagu siiski Türgis, sest siin

ei ole temaga kaasas kohalikku lugu, konteksti ega kasvataja nime. „Juba menüüst võiksime me lugeda, kes selle kasvatas ja kas kõrvits on Antsu või Jaani talust päritsee loob turisti jaoks kordumatu emotsiooni.“

Kihnu naistega läheks kööki küll

Kihnu koolisöökla tingimusi hindab Demjanov täiesti korralikeks. „Kõik vajalik on olemas, aga kõige olulisem on, et inimene, kokk, peab taga olema,“ lausus ta.

Ta pani tähele, et naised on väga distsiplineeritud, kui õpilastele oli vaja süüa anda, peatasid nad oma tegevuse ja tõttasid koolilapsi toitma. „Seda oli tore jälgida,“ lausus ta.

Kokk Ants Uustalu rääkis, et sellistel väljasõitudel on alati väike risk, kuidas seltskond klappib, kuid Kihnu koolisööklasse kokkutulnuid oli põhjust kiita. „

Mulle meeldib väikesaarte elu ja kultuur - inimesed on siin nii ausad ja siirad. Nendega läheks luulele küll,“ rääkis ta. Pärast lühikest järelemõtlemist sai sellest parafraas: läheks kööki küll.

Ka Demjanov lisas, et ei saa mainimata jätta eluteret ja mõnusa huumoriga suhumist, mis Kihnus valitses ja seda, et söögid said plaanitust palju kiiremini valmis, naised olid lihtsalt nii karmad.

Kõige põnevamaks toiduks sel päeval pidasid Uustalu ja Demjanov karvakala.

„Isiklikult minule sümpatiseeris see maitse: kala ja liha maitse koos on väga huvitav,“ lausus Uustalu ja usub, et see oleks toode, mida Euroopa inimesed tahaksid nautida. Ta on varem hüljest saanud, kuid nii head mitte.

Hüljes valmis Uue-Matu Olavi retsepti ja teostuse järgi, tootearendusena pani ta selle pärast keetmist tunniks ajaks kuumsuitsuahju ja nii sai see veelgi parem.

järgneb lk 4 >>

Naiste õnneks osales töötoas ka Olavi, kes teadis, mis meres leiduva toidupoolisega teha.

<< algus lk 3

Küsimusele, kas sõna *gurmee* pole Kihnu kontekstis veidi liialdatud, vastas Demjanov, et sõna ise on üleekspluateeritud küll, nagu ka näiteks jätkusuutlikkus, kuid siisu vastab Kihnus toimuvale täiesti.

„Tänasesse päeva sobib see selle poolest, et toit on valmistatud õigesti kokkade poolt, kellel on rahvusvaheline kogemus ja kelle maitsekombinatsioonid ja tehnoloogia on paigas,“ põhjendas kokandusguru.

Tema hinnangul võime me ka keedetud kartuli kohta öelda *gurmee*, kui tegemist on valitud kartuliga, mis on hästi maitsestatud – soola, loorberi ja küüslauguga. Mustade silmade sinine ja libe kartul *gurmeetoiduna* ei kvalifitseeru.

Tiitel tippkokk on Demjanovi hinnangul aga liialdus. „Hea kokk on kokk, kes oskab süüa teha ja halb see, kes ei oska,“ sõnastab ta lihtsa tõe, lisades, et mõnel mehel on kodus naine, kelle potis valmib kodugurmee.

Lõbusa vahejuhtumina rääkis Ülle Tamm, kuidas tema tuntud kokkade käe all böffi tegema õppis. Toore liha armastajana oli ta seda varem korduvalt teinud aga nüüd tahtis Ülle teada, kuidas tuntud kokad seda teevad.

Seepärast organiseeris ta Olevilt hakklihamasina, hakkis sibula ja kurgi ja vaatas ootusärevalt Ants Uustalu poole. Ants aga käskis masina unustada ja liha kahvliga peeneks kaapida.

„Seal me siis kaapisime hoolega, kui tuli Demjanov ja küsis imestades, miks me hakklihamasinaga ei tee, sellega saab palju parem,“ naeris Ülle.

Naistega lepiti kokku, et pooltel teel hobuseid ei vahetada ja kaabiti liha lõpuni kahvliga.

„Kui ma enne mõtlesin, et kuidas mina olen siiani teinud böffi labasel moel nagu maamutt, siis rahunesin ma ha,“ muheles Ülle.

Anu Saare

Ottava Yo andis meeleeoluk

Viulifestivali avaõhtul andis Kihnu rahvamajas kontserdi Peterburist pärit ansambel Otava Yo. Ansambel mängis lisaks vene rahvalauludele ja -muusikale erinevate Euroopa riikide rahvamuusikat tempokas ja humoorikas võtmes. Ehedad ja lõbusad olid ka nende lavakostüümid, mehed kandsid maikasid ja dressipükse ning peas olid neil läkiläkid.

Muusikariistu oli laval erinevaid: torupill, vene gusli, viiulid, kitarr, basskitarr ja löökriistad.

Kihnu kogunenud publik võttis Otava Yo väga hästi vastu, kontsert oli tore ja meeleeolukas ning nagu Kihnus ikka, läks ikka tantsumaks ka. Kihnu koolilapsed olid juba varem ansambliga tuttavaks saanud vene keele ja muusikaõpetuse tundides. Õpilased õppisid vene keele õpetaja Urmas Sähka abil selgeks ja pähe ansambli laulu „Жил-был у бабушки серенький козлик“ sõnad ning laulutunnis õppisid lapsed seda laulma

ja koostasid ansambli kohta referaati. Viiuliõpilased õppisid sama pala mängima viiulil. Üks emotsionaalsemaid ja toredamaid hetki oli kontserdil (ja varem viulifestivali avamisel), kui Kihnu viiulilapsed koos Otava Yo'ga esinesid ja ülejäänud lapsed sama laulu kaasa laulsid.

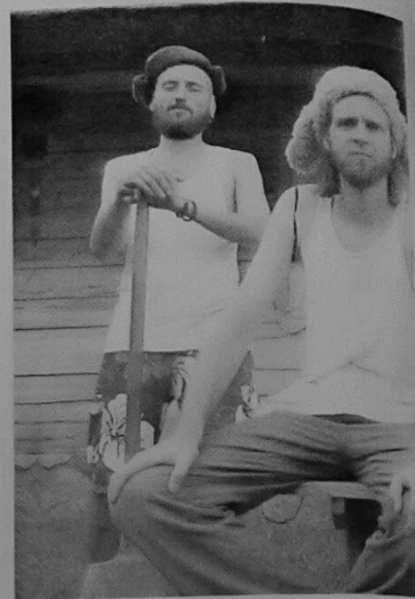
Kihnu Lehele andis kontserdijärgse intervjuu ansambli liige (laul, kitarr, torupill) **Aleksei Belkin**.

Kuidas te oma kontserdiga Kihnus rahule jäite?

Väga tore oli. Mitte alati ei saavuta me seda, et inimesed tantsivad meie muusika järgi. Siin on tore, et inimesed läksid tantsima.

Kihnus minnaksegi alati tantsima.

Meile seletati seda küll, aga ega me ei teadnud päris täpselt, et see nii on. Väga meeldiv kontsert oli, toredad inimesed olid ja nii palju lapsi. Saar on teil väga väike, aga lapsi on palju – see on väga meeldiv.

Kas varem olite Kihnust midagi kuulnud?

Ausalt öeldes mitte. Oli me Eestis kolmandat korda, aga seni oleme esinenud ainult Viljandis ega teadnud Kihnust midagi.

Kuidas saar meeldib?

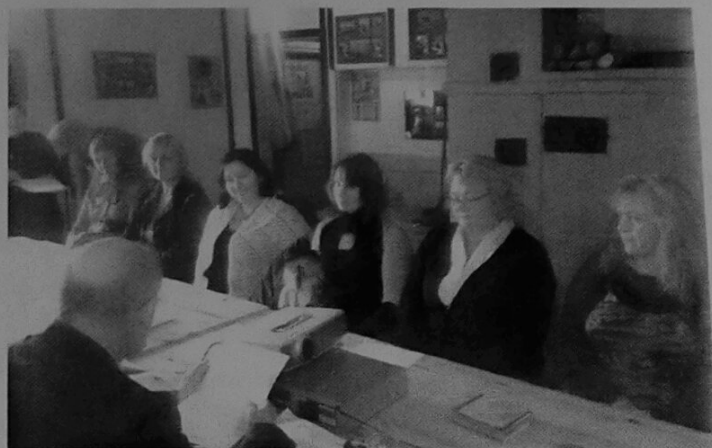
Väga. Siia sõita polnud kerge, merel oli päris korralik torm. Aga siin on elu nagu

Murdõkielepäe Manõjas

Kihnu Kultuuri Instituudi ning Kihnu kuõli iestvädämisel said kogo porikuu 19. päävä Manõja suarõkeskusõs murdõkieleuvilisi Suõmõst ning Suarõst.

Ühekorra talvõ, kui arutasimõ kihnu kiele õpõtamist lastõaidõs ning kuõlis, tuli siokõ mõtõ, et kutsuks ise murdõkiele õpõtajad kogo, et kulda, sa^esja kua teesed tegäd, kudas Estimua piäl üldse murrõtõ õpõtaminõ kua edeneb.

Tiädsime üksi, et Võrumual ond juba ulk aastu kuõlis võru kielt õpõtõt, sellepäräst palusimõ siält esi-nejäd. Palusimõ kua ministieriumi esindäjäd riäkmä murdõkiele õpõtamisõst riigi kuõelõss.

Porikuu 19. päävä saidki kogo kakskümmend a^sjauvilist: külälisi oli Setu- ning Võrumualt, Mulgi- ning Muhumualt ning Kodaverest.

Kõegõpiält pidi egäuks ennäst tudvustama. 15 minuti asõmõl võttis sie aega ter-

ve tunni. Kui uvitavalt ning südämlikult kõik riäksid, kudas nämäd ond murdõkiele juurõ jõudn ning sa^esja nämäd präegu tegeleväd.

Jüri Valge, aridusministieriumi kieleosakonna nõunik ütles, et nied inimesed,

a kontserdi

teises maailmas, või nagu tsiivilisatsiooni ääre peal. See on väga huvitav kogemus.

Käisite ka täna saareeks-kursioonil. Mida huvitavat nägite?

Traktort (naerab). Mulle väga meeldib, et siin on vähe inimesi. Mitte seda, et ma ei armastaks inimesi, aga Venemaal on nii rahulik ainult Si-

beris ja igal pool on suured linnad ja palju inimesi ja ku-sagil pole rahulik ega vaik-ne.

Mis veel peale traktori meelde jäi?

See, et siin hüljest valmistakse, on ebatavaline. Muuseumis oli põnev väljapanek. Mulle meeldisid laste mütsid, huvitav oli see, et

need ei olnud heledad, vaid värvilised.

Eriline on see, et siin inimesed hindavad, mis neil on ja on näha, et see on neile tähtis. Suured linnad on seeläbi kaotanud, et neil on suured etnograafiamuuseumid ja seal on selline tunne, nagu oleksidki muuseumis. Kihnu muuseum oli ka kahtlemata muuseum, aga seal on elu sees.

Kas te teadsite, et Kihnu lapsed koos teiega mängima tulevad?

Ei, see oli üllatus ja väga meeldiv üllatus.

Me üldse suhtume lastes- se hästi ja see, et lapsed õp- pisid meie laulu viiulil män- gima ja isegi sõnad pähe, oli väga meeldiv.

Muusika ja tants on üld- se laste jaoks väga tähtis, et inimene areneks harmoo- niliselt. Tähelepanuväärne on, et siin kõik lapsed män- givad pilli ja viiulil rahvuslik- ku muusikat.

Millist muusikat teie an- sambel mängib?

Me ise üritame mängida ve- ne muusikat. Kui on suurem kontsert, mängime ka erine- vat Euroopa muusikat, aga praegu on selline tendents, et püüame mängida vene muusikat, aga mitte klassika- lises variandis, mida inime- sed tavaliselt on harjunud kuulama.

Kui kaua olete koos tegut- senud?

Oleme mänginud seitse aastat ja selle aja jooksul on meie muusika muutunud, on olnud mitmeid mõjusid.

Homme varahommikul sõidate juba Kihnust mi- nema. Festival jätkub ju.

Peame homme esinema Kaliningradis. Väga kahju, et me ei saa kauemkas jää- da, tore oleks kauem ühe ko- ha peal olla ja ringi vaadata. Siin oli väga tore ja lahked, rahulikud inimesed.

Võib-olla tulete kunagi ta- gasi?

Tahaksime küll kindlasti ta- gasi tulla.

Anu Saare

kissi murdõs mõistvad riäki, ond paelu rikkamad testest. Ministierium ond andn võe- malusõ kõikõl murdõsi õp- pi, aga ei tohe ää unuta, et kellegile ei või sedä kohostu- sõks tehä, sie ond vabataht- lik ning kuõel koos uõlõkogo- ga otsustab sedä.

Ministieriumil ond tegemisel esti kiele erikujudõ õpik ning vastav õppõkava, mis aitaab kuõela murdõsi õppi. Murrõtõ õpõtamine ei põlõ üksi näiteks kihnu kiele õep- minõ - õpilanõ piäb suama üldpildi Estimua murrõtõst üldse.

Kielepesä projektist riäk- sid õpõtajad Triin Rõõmu- soks ning Egle Vodi. Nied kaks õpõtajad käüäd 11 las- tõaidõs ning aitavad võru- kiele tuõnda läbi viiä. Nendel ond sedäsi, et üks päe nädä- lis ond võrukiele päe.

Võru kiele õpõtamisõst

kuõelõss riäksid Tiia Allas, kissi ond Võru Instituudi tüetäjä ning Merili Küppar, võru kiele õpõtaja. Põhikuõ- li osas õpitassõ võru kiel, gümnaasiumi astmõs prae- gu viel õpõt ei põlõ.

Merili tüetäb Osila kuõlis, tamä riäkis ning näütäs pil- tä erinevatest üritustõst. Enäm-vähäm ond samad edevõtõmisõd, mis Kihnu kuõliski, aga näedendisi vist kihnu kiele ei põlõ viel oln. Siäl lavastassõ egä aasta üks näedend.

Tiia tudvustas kua neljä uut raamatud, mioksõd sel- le aasta ond siäl ilmun. Ma- tõrjali, kust õppi, Võru- ning Setumual ond mio arvatõs küll.

Meite kuõli tegemistest riäksid lastõaa õpõtajad Pär- dü-Juagu Annika, Järve Elme ning Koldõ Külli.

Piälenende juttu ütlesid võ-

rukad, et tahaks otsõ Kihnu uatama tulla, et nendelt õpõ- tajatõlt ond paelu õppi.

Päävä lõpõtas Kasõ Mark omatehtud vilmi „Ljõnnuaa- bets I“, tudvustamisõga. Sie õppõmatõrjal sai kua üsä paelu kiita.

Sie kogosuaminõ ei jäe vii- masõks, võrukad ütlesid, et järgmise korra ond kõik uõ- tõt Võrumual.

Järve Elme ning Pärdu- Juagu Annika käest küsüsi: **sa'sja uut andis siolõ sie päe?**

Järve Elme: Sie päe teste- gä nõu pidädes andis paelu uusi mõttõsi. Selgeks sai sie, et amõtlikõss dokumentess ei sua kirjuta kui kihnu kiel vaid kui kihnu murrak.

Muajõlmõs nähässe paelu vaeva murrakutõ oidmisel ning õpõtamisel kuõlis ning kua lastõaidõs.

lä tiädmine ond sie, et kui testess lastõaidõss uõtak- sõ inimest kiss riägiks nen- de kodokoha murrakut ühe päävä nädäläs, siis meitel akkavad lapsõd kihnu kiel kuulma umiku lastõaida tul- lõs ning kuulvad sedä terve päävä.

Pärdü-Juagu Annika: Sie päe kinnitäs viel korra, et murdõkieldegä ond ikka taris edekohe tegeledä- se- dä õpõtõs ning õppis. Ning kõegõ tähtsäm mis miele jäi ning murõtsõma panõb, et Võrumual käüässe lastõai- dõs väljastpuõlt kohalikku murrõt õpõtamas.

Luõdamõ, et meitel Kihnus siokõst aega niipeä viel ei tu- lõ. Et asjamehed mõistvad väärtusta ning oeda oma ko- halikka õpõtajasi.

Sarabu Silvi

SEPTEMBER-OKTOOBER VALLAVALITSUSES

- ◆ Kihnu Majanduse OÜ-le anti kuni 04. detsembrini 2012 kasutusse tankla, kombain Sampo 220 ja traktor MTZ-82;
- ◆ Otsustati toetada Kihnu Mjanduse OÜ-d tankla, tehnoeskuse ja traktoripargi toimlate kahjumi katmiseks 2012. aastal 1200 euroga kuus;
- ◆ Ülari Mai'le väljastati projekteerimise tingimused üksikelamu püstitamiseks Rootsiküla küla Tipsu katastriüksusele;
- ◆ AS-le Kihnurand väljastati kirjalik nõusolek puurkaevpumpila rekonstrueerimiseks Linaküla küla Rannakao katastriüksusel;
- ◆ Vallavanem Ingvar Saare lubati alates 15. oktoobrist seitsmeks päevaks põhipuhkusele. Vallavanema puhkuse ajal asendab teda nõunik Enno Kaare, kellele maksatakse lisaks tema enda palgale vallavanema asendamise eest lisatasu nõuniku ja vallavanema palgavahe ulatuses;
- ◆ Toetati MTÜ Kihnu Spordiseltsi 5561,22 euroga 2012. aasta rannamängude korraldamisega seotud kulude katmiseks;
- ◆ Otsustati jätta kasutamata Rootsiküla küla Uuetoa-Mihkli kinnistu ostueesõigus;
- ◆ Otsustati jätta kasutamata Lemsi küla Juhma kinnistu ostueesõigus;
- ◆ Kinnitati korteriühistu Kihnu Uusmaja poolt esitatud hajaasustuse veeprogrammi aruanne 2011. a. taotlusvooru aruanne projektile „Uusmaja veetorustiku rajamine“;
- ◆ Kinnitati Marko-Kaspar Türk'i poolt esitatud hajaasustuse veeprogrammi 2011. a. taotlusvooru aruanne projektile „Rüssa ja Lähiste veetorustiku rajamine“;
- ◆ Ühele isikule otsustati eraldada ühekordset toetust toimetulekuraskuste leevendamiseks.

SEPTEMBER VALLAVOLIKOGUS

- ◆ Muudeti Kihnu Vallavolikogu 08.12.2011.a otsust nr 43 „Maaüksuse koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine“;
- ◆ Kinnitati Kihnu valla üldplaneeringu lähteseisukohad. Lähteseisukohtadega saab tutvuda Kihnu kodulehel www.kihnu.ee;
- ◆ Muudeti Kihnu Vallavolikogu 29.01.2010 määrust nr 1 „Kihnu valla eelarvest sotsiaaltoetuste taotlemise ja sotsiaalteenuste eest maksamise kord“. Muudatus: Kihnu Kooli õpilaste õppetoetus makstakse välja kooli poolt vallavalitsusele esitatud õpilaste nimekirja alusel septembrikuu jooksul;
- ◆ Kihnu Vallavolikogu kultuurikomisjoni esimeheks valiti Mare Mätas;
- ◆ Kihnu Vallavolikogu esindajaks Kihnu Kooli hoolekogusse valiti Mare Mätas.

Novembris lisandub pilliõppele tüdrukute käsitööõpe

Kihnu kooli käsitööõpetaja Annika hakkab järgmisel kooliveerandist tüdrukute käsitööõskuste parandamiseks neile muuseumis üljõstmise korraldama - selleks sai SA Kihnu Kultuuri Instituut toetust Eesti Kultuurkapitalilt.

Tüdrukute üljõstmine koos Uue-Pärdi Annikaga tingis mõte hoida ja edasi õpetada kihnu käsitööd meie koolilastele, keda kahjuks tänapäeval paeluvad üha enam ja enam muud tegemised kui millegi oma kätega loomine. Minu unistus on, et iga kihnu tüdruk oskaks Kihnu kooli lõpetades ja edasi laia maailma minnes oma kodusaare põhilisi käsitöövõtteid.

Kõige tähtsam oleks, et ta oskaks hästi kududa sokke, kindaid, sukki, aga lisaks omaks häid teadmisi ka keerulisematest käsitööliikidest, nagu vöökudumine, pulgapits ja muu selline.

Pean oluliseks, et iga kihnu tüdruk teaks võimalikult palju kohaliku käsitöö traditsioonist, igaüks tikiks oma le jõuludeks uue padjapüüri või õmbleks uue aluskordi ning 9. klassi lõpetajad võik-

sid kanda omatehtud käiseid.

Tänapäeva lastel on vähe aega süvenemiseks, neile meeldivad ja neid meelitavad sellised tööd ja tegemised, mille tulemuseni jõutakse ruttu ja väheste vaevaga - seda enam on see käsitööprojekt loodud selleks, et võtta aega ja üheskoos meeldivalt aega veetes midagi oma kätega luua.

Loodan, et Annikale tulevad antud projekti elluviimisel abiks meie vanameistrid Ärmä Roosi ja Lohu Ella ja paljud teised nooremad ja vanemad käsitöömeistrid.

Õpilastel oleks huvitav nende juttude taustal käsitööd teha ning mõelda, milline nägi maailm välja näiteks 60 aastat tagasi, kui nimetatud meistrid oma lapsepõlvemaailmast meeletu käsitöökirega täiskasvanute maailma jõudsid. Proovime üheskoos hoida vanu väärtuslikke oskusi ja teadmisi!

Siinkohal sooviks õnne ühele silmapaistvaimale ning abivalmivamale käsitöömeistrile Lohu Ellale, kel-lel täitus tänavu oktoobris 75 eluaastat!

Uue-Matu Mare

JÕUSAALI LAHTIOLEKU AJAD

ESMASPÄEV	16.00-18.00
KOLMAPÄEV	19.00-21.00
REEDE	19.00-21.00

VÖRKPALLITREENING RAHVAMAJAS

ESMASPÄEV	19.00-21.00
NEIJAPÄEV	19.00-21.00

Tuletorni kasutusleping sai allkirja

SA Kihnu Kultuuriruum juhataja Mare Mätas allkirjastas 18. oktoobril pärast aastatepikkust asjaajamist lepingu Eesti Veeteede Ametiga tuletorni avamiseks.

Mare, kas see tähendab nüüd, et võid tuletorni homnepäev avada või on seoses sellega veel töid ja tegemisi?

Tuletorni lahtitegemiseks on vaja veel paigaldada võrkpiire laternaruumi kaitseks ning viia tuletorn kooskõlla massikülastusele ettenähtud nõuetele, see tähendab mõnd lisavalgustit tornis sees, lisaks peame niikuinii tegema hulga elektritöid.

Kinnistu koosseisu kuulub ka maakividest laotud vana petrooleumihoidla, sinnagi paneme voolu sisse ning paigaldame eraldi elektriarvestid.

Millised tingimused lepingusse kirja said, mida Veeteede Amet Kihnu Kultuuriruumilt ootab?

Kihnu Kultuuriruum tasub majaka avamisest alates ametile tasu, mis on 10% piletimüügi käibest.

Lisaks oleme kohustatud vajadusel läbi viima pise-

maid remonttöid ning hoidma territooriumi korras.

Mis plaanid Sul tuletorniga on? Mis ootab ees majaka külastajaid sel talvel, mis järgmisel suvel ja mis edaspidi?

Esimene asi on tuletorni vastavusse viimine lepingus ettenähtud tingimustele ning külastajatele on soov tuletorn avada esimesel võimalusel, praeguse plaani järgi siis juba talvel, kui on juhtumisi ametlik jäätee ning soovijad saarele pääsevad.

Kaugem eesmärk on torn avada külastajatele alates 1.maist, siis tekib tõenäoliselt kaks hooajalist töökohata piletimüüja-territooriumi haldajale. Võimatu pole ka tuletorni kohviku avamine.

2011. aastal pääsesid inimesed kolmel Kihnu Mere Peo päeval tuletorni ja huvilisi jätkus. Kas pärast seda on Sinu käest palju küsitud, millal tuletorn päriselt avatakse?

Avalikkuse huvi torni külastamise vastu on olnud suur, nüüd on veel vaja mõned väiksed sammud astuda, et see huvilistele hästi ruttu võimalikuks saaks.

Kihnu Leht

Uue parvleva hankele laekus viis pakkumist

◆Kihnu ja Vormsi liinile parvlaevade soetamiseks väljakuulutatud riigihankele laekus tähtajaks viis pakkumist.

Veeteede ameti teatel hakatakse laevu kasutama Eesti rannikumeres lähimereveoks Kihnu, Vormsi ja Sõru-Triigi liinil ja need on ette nähtud sõitjate, autode ja lasti veoks mahutavusega kuni 32 sõiduauto või kaks veoauto.

Autotekile on võimalik võtta 22 sõiduauto või kaks veoauto ja hili-semal platvormteki paigaldamisel laevale lisaks 10 sõiduauto koos kahe veoautoga. Maksimaalne sõitjate arv on 200 inimest.

Laeva valmimise tähtaeg on 26 kuud pärast lepingu allkirjastamist.

Laev peab olema heade sõidu- ja püstuvusomadustega ning sobiv sõiduks nimetatud piirkondades.

Võimaliku lisatellimuse-na on hankijal õigus, kuid mitte kohustus osta teist ja kolmandat laeva samadel tingimustel. Hankija teeb täiendavate laevade ostmise otsuse kahe aasta jooksul pärast hankelepingu sõlmimist.

Projekti rahastatakse täies mahus Euroopa regionaalarengu fondist. Laeva ehitusmaksumus selgub pärast lepingu sõlmimist. Laevad tellitakse projekti „Väikesaartega ühenduse pidamiseks laevade soetamine“ raames.

Kihnu Leht

Kaluritele teadmiseks

Kaluritele tuletan meelde, et 30. november on viimane päev tulevaks aastaks püügiloa taotluse esitamiseks. Suurhali liikmed võivad blanke-ti saamiseks minu poole pöörduda.

Tänavu tuleb lisaks loataotlusele täita veel kaks väikest paberit. Aasta lõpuga saab läbi ka oma kohustuse täitmine ühingu ees liikmemak-su tasumisega.

Palun siis liikmetel, kes seda veel pole teinud, ka see väike asi ära õiendada.

Novembris avaneb täiendav taotlusvoor meetme Väikesemahuline rannapüük (EKF meede 1.4).

‘Nii et kes soovivad sealt raha taotleda, siis on tagumine aeg hakata ettevalmistusi tegema.

Lisainfot leiab põllumajandusministeeriumi ja Liivi Lahe Kalanduskogu kodulehekülgedelt või saate ka minu käest.

See on siis meede, mis puudutab kalalaevaregistris olevaid aluseid, nende masinaid ja püügivahendeid.

Kui me vahel kurvastame,

et Eesti riik annab palju oma raha Euroopa Liitu, siis siin on võimalus osa sellest Eestisse tagasi tuua. Mida rohkem me taolistest fondidest raha taotleme, seda rohkem saame oma raha tagasi.

Ei maksa karta asjaajamisi, sest on olemas inimesed ja firmad, kes teie eest kogu töö ära teevad, ka see on abikõlblik kulu ja kuulub 60% ulatuses rahastamisele.

Teie poolt on vaja ainult ideed, julget pealehakkamist ja veidi ka muidugi finantside olemasolu.

Soometsa Mihkel

Ohvriabi teenistus

◆ Ohvriabi on tasuta avalik sotsiaalteenus, mille eesmärgiks on säilitada või parandada ohvri toimetulekuvõimet. Ohvriabitöötajad pakuvad emotsionaalset tuge ja jagavad informatsiooni abi saamise võimaluste kohta. Samuti juhendavad ja abistavad suhtlemisel riigi ja kohaliku omavalitsuse asutustega ning teiste ohvrite vajalike teenuste osutajatega.

Õigus pöörduda ohvriabisse ja saada nõustamist on kõigil inimestel, sõltumata sellest, kas kahju tekitaja on tulnud avalikuks ja kas tema vastu on algatatud kriminaalmenetlus.

Pöörduda võivad kindlasti inimesed:

- kes on langenud hooletuse või halva kohtlemise ohvriks,
- füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda ohvriks,
- põhjustatud kannatusi või tekitatud kahju.

Abi võib paluda, kui inimese tunneb, et temaga on käitunud halvasti ükskõik millisel viisil või ükskõik kelle poolt. Pöörduda ohvriabitöötaja poole, kui tahad oma probleemi rääkida, tunded, et vajad tuge oma murede lahendamiseks või soovid leida oma olukorrast väljapääsu.

Läbi ohvriabi on võimalus saada vajadusel ka psühholoogilist abi, mille kulud samuti hüvitatakse. Psühholoogilist abi osutatakse nii ohvritele kui nende perekonnaliikmetele. Kuid selle hüvitamiseks on vajalik väärteo- või kriminaalmenetluse alustamine inimese suhtes, kes on selle teo toime pannud.

Ärge jääge oma muredega üksi, vaid püüame leida koos lahendusi.

Pärnu Ohvriabi osakond:

Pikk 18, Pärnu, tel 444 0716.

parnu.aa@ensib.ee

Ohvriabi töötajad:

Reelika Ruubel, tel 444 0716,

reelika.ruubel@ensib.ee

Kaisa Üprus-Tali,

tel.444 0716,

kaisa.uprus-tali@ensib.ee

Väike põige poliitikasse

Veel umbes aasta ja jälle tuleb teha oma valik kohalike omavalitsuste valimisel. Mõnel on vastus, keda valida, juba praegu valmis, mõni teeb otsuse valimiskabiinis.

Ei lähe enam kaua, kui käivitub kampaaniakarusell ja iga võimalik bussipeatus, post ja muu sobiv koht täitub portreede ja ilusate lubadustega kaetud värviliste plakatitega. Ja mitte ainult, ka kõikvõimalikud meediakanalid ja trükised saavad valijaid püüdma erinevate loosungite ja hüüdlauseetega.

Praegu ongi veel viimane aeg valimistest ja üldse poliitikast neutraalselt rääkida.

Kui vahetult pärast valimisi hakkavad igat masti poliitikategijad unustama, et kusagil on ka hulganisti neid, tänu kellele nad valitsemise pääsesid, siis enne valimisi hakkab mälu äkki taastuma ja jälle on tavakodanik nähtav ja kuuldav.

Tahaks küll soovida kõikidele valimisliitudele ja parteidele heatahtlikkust oma konkurentide vastu, aga seda vist ei võeta kuulda, sest parim kaitse on rünnak ja kuidas ikka siis oma vigu varjata kui mitte teisi porri tallates.

Kahjuks on selline käitumine ülemaailmne ja muutub aasta-aastalt pigem julmeks ja vägivaldsemaks.

Elu edeneb

Kihnus on tavaks saanud, et valimistel osalevad ainult valimisliidud. See tava on siis nüüd muutumas, sest järgmistel valimistega kaarte ka üks erakond – Reformierakond. Või mine sa tea, kas ainult üks, sest ka IRL on Kihnus esindatud mitme liikmega. Praegu puudub neil küll veel organisatsioon, kuid sellegi loomine pole ületamatu probleem.

Mul on ikka selline usk, et erakonna toel on veidi liht-

sam elu edasi viia, kuigi Kihnu on ka praegu suhteliselt heal järjel ja areng läheb täistuuridel edasi.

Suur osa Kihnu teedest on juba mustkatte all ja see protsess jätkub ka tulevikus, on loodud ja tegutseb Kihnu Majanduse OÜ, mis on soetanud erinevat tehnikat, mille teenuseid saab kohapeal mugavalt kasutada ja tänu loomadele saavad puhtaks heinamaad ja rannaniidud.

Kihnlaste tervisemuredele on toeks kiirabibrigaad ja alustas tööd ka hambarakabinet. Need on kõigest mõned näited sellest, et elu Kihnus on jätkusuutlik.

Tõsist rõhku pööratakse ka mineviku talletamisele ja ka sellele, et Kihnu keelel ja kommetel oleks ka tulevik. Kindlasti on tehtud ka vigu ja tehakse ka tulevikus, aga peame andma endast parima, et vead oleks valutud ja nende arv minimaalne.

Arvan, et neljas poliitiline jõud Kihnu poliitareenil aitab sellele kaasa, sest nüüd peaks lõppema ühe partei või valimisliidu ainuvõim ja võimule peaks kõigi eelduste kohaselt tulema kahe või enama sõpruskoonga koalitsioon. See omakorda välistab autokraatia teke, mis ühe partei valitsemisel on ülikerge tulema. Näiteid ei pea kaugelt otsima, üks meie naabervald on selle ere näide.

Meie eesmärk ei ole üle laipade võimu juurde pääseda vaid pigem teha kõik endist olnev, et Kihnu saaks oma saarest ja inimestest lugupidava vallavanema ja volikogu. Põhjalikud valimisprogrammid tulevad vahetult enne valimisi, aga mõned meie prioriteedid võib juba praegu välja tuua.

1. Reformierakond seisab ka tulevikus hea selle eest, et valla eelarve oleks tasakaalus ja me ei elaks oma laste arvelt.

2. Hoolitseme selle eest, et

Kihnu saar jääks ikka kihnlastele ja seda ei parseldataks hõbeseklite eest maha.

3. Tagame, et haritud oma ala spetsialistid saaksid vääriliselt tasustatud ja seoses sellega oleks neil rõõm Kihnu tagasi tulla ning oma teadmistega saare arengusse panustada.

4. Tingimata pöörame oma näo Kihnu rahva poole ja arvestame oma ettevõtmistest rahva soovidega.

5. Tagame, et valla rahast iga euro kasutatakse sihipäraselt ja kogu valla rahva huvideks.

6. Hoolitseme selle eest, et praegu toimivatel kuivenduskraavidel oleks vaba väljavool merele. See on antud hetkel minimaalne, mis saab teha paljude maade soostumise vastu.

7. Väärtustame kõiki inimesi, kes kogu hingest Kihnu heaks töötavad, sõltumata nende usulistest ja poliitilistest kaalutlustest.

Need on mõned põhimõtted millest me ei tagane. Võib-olla tunduvad mõned mõtted veidi naiivsed, kuid olen arvamisel, et ükskõik mis astme ametnik peab olema eelkõige inimene teiste omasuguste jaoks ja alles siis kuiv ametnik.

Me ei kardaks ka seda, et meie mõtteid võivad teised kasutada, sest nagu juba öeldud, on põhiline, et neid ideesid järgitakse.

Kes neid järgima hakkab, seda otsustavad juba kihnlased valimiskastide juures.

Meie read on küll praegu veel veidi nõrgad ja hõredad, aga valimisteni on ju veel aega ja eks loodame südamest, et need read ikka täienevad.

Lõpetuseks soovin siis kõigile ilusat sügist, positiivset ellusuhtumist ja kaasinimeste märkamist.

Võtke aktiivselt osa valla elust ja tehke oma ettepanekud elu parendamiseks, küll siis vallaametnikud teiega ka arvestavad.

Soometsa Mihkel

Kihnu valla üldplaneeringu koostamisest

Pea aasta tagasi kirjutasime Kihnu Lehes üldiselt üldplaneeringu mõistest, kuidas planeeringut koostatakse ning kui kaugel on Kihnu valla üldplaneeringu menetlemine.

Vahepeal on toimunud erinevad ettevalmistavad tööd, et jõuda üldplaneeringu kehtestamiseni.

Eesti vabaõhumuuseumi teadlaste poolt koostöös Kihnu vallavalitsuse ja muuseumiga on algatatud uurimus teemal - Kihnu hoonestuse ehitusliku ja asendiplaanilise miljöö uurimine ja ehituslike tingimuste ettepaneku koostamine.

Selle aasta septembrikuu volikogu istungil arutati läbi ning kinnitati Kihnu valla üldplaneeringulähteseisukohad.

Kui planeerimisseadus annab ette konkreetseid ülesanded, mida planeeringu koostamise käigus peab lahendama, siis lähteseisukohad täpsustavad neid.

Lähteseisukohtade näol loome nõ taustsüsteemi tulevikku suunatud planeeringuotsuste langetamisel.

Need annavad meile ülevaate olemasolevatest materjalidest ning toovad välja esialgsed ootused uue üldplaneeringu suhtes. Iga omavalitsus on individuaalne – omab erinevaid väärtusi, seega on ka lähteseisukohad erinevad.

Siinkohal esitan kõigile tutvumiseks ja kaasamõtlemiseks väljavõtte Kihnu valla volikogu 27.09.2012. a. otsusest nr 27, kus on kirjas põhimõtted, mida üldplaneeringu koostamisel järgime:

1.1 Kihnu valla üldplaneering käsitleb Kihnu saart ühtse ja terviklikuna.

Maa-alade tsoneerimisel ning maakasutustingimuste seadmisel lähtutakse võrdse põhimõttest, et kõigil saare majaomanikel (st. Kihnu elanikel) oleksid sa-

malaadsed tingimused maa kasutamiseks, ehitamiseks ning maa müümiseks.

Üldplaneering ei planeeri erandeid, nt. ei planeeri piiritletud hoonestusala rannikule, kellegi maale, vaid määrab kogu saarele ühtsed reeglid tsoonide lõikes.

Hoides ja arendades Kihnu saare olemasolevaid üldiseid (ühiseid) väärtusi tõstab üldplaneering sel moel kogu saare väärtust ja sellega kogu saare maa hinda ühtlaselt.

1.2 Kihnu valla üldplaneeringu peamine siht on saare arengu planeerimine olemas olevaid väärtusi hoides.

Üldplaneering tagab ajalooliselt väljakujunenud väärtuste – Kihnule ainuomaste maastikumassiivide: tiheidalt hoonestatud külad, avatud rannakarjamaad, pargilikud puisniidud ja männikud, puutumata looduslikud alad ning sajandeid kultuuristatud põllumassiivid, säilitamise.

Uued tegevused ja maakasutused planeeritakse nii, et säiliks Kihnu maastiku efektiivse majandamise võimalus.

1.3 Üldplaneering jätkab Kihnu saare senist ruumilist arengut säilitades mere ääres ajaloolise hoonestusjoone ning suunates ehitustegevuse olemasolevate külade arendamiseks.

Ehituskeeluvööndi piiri määramisel arvestatakse seadusest tulenevate nõuetega ning põhjendatud vajadusel ja võimalusel vähendatakse seda.

1.4 Ajaloolised kesksed põllumassiivid säilitatakse terviklike kultuurimaadena (st. metsa istutamise, ehitamise jm. keeld).

Tsoneerimisel kaalutakse täiendavate funktsioonide lubamist osaliselt näiteks suuremate teede äärde.

1.5 Olemasolevates küldes ja lähiümbruses on ehitustegevus soovitatav ning detailplaneeringut lähiaastate

ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks üldjuhul ei nõuta.

Vajadusel määratakse üldplaneeringu koostamise käigus üksikud detailplaneeringu kohustusega alad ja juhud.

1.6 Üldplaneeringus leiab käsitlemist põhilisemate ehitustingimuste määramine (hoonete arv, paigutus, lubatud hoonemaht, hoonete kõrgus, lubatavad ja soovitatavad ehitusmaterjalid jne.), et säiluks Kihnu kultuuriruumile iseloomulik külamiljö.

Uute hoonete arhitektuur võiks olla pigem keskkonda sobituv.

1.7 Ühiskondlike keskuste (haridus-, administratiiv-, kultuurikeskus ja religioosne keskus ning sotsiaal- ja kaubanduskeskus) määramine.

1.8 Paadi- ja võrgukuride ning muude kalanduse ja merendusega seotud hoonete ehitamine on lubatud mererannas vaid väikesadama maa-alal, üldplaneeringus määratud asukohas ja tingimustel.

Võimalike väikesadamate asukohtade määramise aluseks on olemasolevad suured ja aktiivsemalt kasutatavad lautrid. Avalikud juurdepääsud määratakse üldplaneeringuga.

1.9 Turism on Kihnule oluline majandusharu, kuid olulisim on tagada kihnlaste hea ja turvaline elukeskkond.

Turismi planeerimisega kaasnevad võivad mõjud Kihnu saarele ja kohalikele elanikele kaalutakse läbi üldplaneeringu ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) koostamise käigus.

1.10 Avalike lõkke- ja piknikukohtade, supluskohtade, matkaradade, linnuvaatlustornide, infotahvlite, ilusa vaatega kohtade, kallasrajale juurde- ja läbipääsude määramine ja nende kasutamiseks vajalike eelduste väljaselgitamine ning tingimus-

te määramine.

Võimalusel avalike lõkke- ja piknikukohtade kavandamine majaka ümbrusse, vanarahvamaja platsile, Lina küla randa, Vanakirikute käärule ja Pilli küljele.

1.11 Uued hoonestusala kavandada Kihnu saarel kohtadesse, mis traditsiooniliselt ja maastikuliselt on sobivad Kihnus aastaringseks elamiseks ning kus on olemasolev vajalik taristu või selle edasiarendamise võimalus.

1.12 Üldplaneeringuga teha ettepanek muuta ja täpsustada Kihnu hoiuala piire (hoonestatud alad).

Vastupidiselt maakonnapiiridele kaaluda Kihnu saare mitte nimetamist Kihnu maastikukaitsealaks. Kaaluda looduskaitsealade planeerimine neis piirkondades, kus kasvavad haruldased taimeliigid ning asuvad vääriselupaigad. Kaitseala kaitse eesmärk keskenduks Kihnu saare ranniku kooslustele – loodusliku luiteranna ja poollooduslike rannakarjamaade ja rannaniitude kooslustele, meremaastike ning sealse elustiku kaitsele.

1.13 Kaaluda koiode rajamise vajadust ja võimalusi suurematele laidudele.

1.14 Kaaluda erinevaid taastuvenergia tootmise võimalusi nagu näiteks tuuliku rajamine Kihnu saarele.

Antud põhimõtted on juhendmaterjaliks üldplaneeringu koostamisel ning neid võib protsessi käigus vajadusel täiendada.

Kõigil Kihnu saarega seotud inimestel on võimalik kogu planeeringu koostamise protsessi ajal kaasa rääkida ja oma arvamusi avaldada Kihnu vallavalitsuse aadressil.

Kõik kirjalikult esitatud ettepanekud säilitatakse ning tulenevalt nende põhjendatusest viiakse sisse üldplaneeringusse.

Mari Mets,

Kihnu Vallavalitsuse arendusnõunik

Kuidas võrrelda elektrimüüjate hinnapakumisi?

Veidi rohkem kui kaks kuud enne elektriturul avanemist on hindade võrdlemine täies hoos.

Võrdlevad kõik ja võrreldakse kõike. Paraku on pilt kirju ja pakkumiste kõrvutamise polegi nõnda lihtne. Eesti Energia elektrimüügi juht Karla Agan jagab meie seekordses infokirjas viis näpunäidet, mis aitavad uues olukorras elektrimüüjate pakkumisi võrrelda

Näpunäide 1: usaldage enim teile tehtud pakkumisi

Järgmisest aastast ei ole Eestis enam ühesugust elektrihinda igale kliendile. Avatud elektriturul on erineva tarbimisega klientidel erinevad hinnad.

Müüjate hinnapakumist mõjutab näiteks see, kas klient kasutab elektrit peamiselt päeval või öösel ning kui suur on tema kogutarbimine. Just seetõttu ei saa teha üldistusi, et üks müüja on kallim või odavam absoluutselt iga kliendi jaoks.

Samal põhjusel ei maksa elektrimüüjat valida üksnes sõprade kogemuste, leheartiklite ega hinnaportaali põhjal.

Et osta avatud turul elektrit targalt, tuleb hinnapakumised igalt müüjalt siiski ise võtta ning selle info põhjal oma otsus kujundada.

Näpunäide 2: elektrikulu arvutage aastase tarbimiskoguse põhjal

Kahtlemata on iga kliendi jaoks oluline jõuda selgusele, palju hakkaks ta ühe või teise pakkumise puhul uuest aastast elektrienergia eest maksma.

Elektrikulu arvutamiseks ei piisa aga ainult möödu-

nud kuu või näiteks jaanuari-veebruari elektriarvest. Eestis on neli aastaaega, pime ja külm ning ka valge ja soe periood.

Meie geograafilise asukoha tõttu võib klientide elektritarbimine kuude lõikes erineda mitmeid, isegi kümneid kordi, mis tähendab, et ühe kuu põhjal tehtud üldistus võib anda väga moonutatud tulemuse.

Seepärast soovime elektrikulu arvutamisel lähtuda alati oma aastasest elektritarbimisest ja selle põhjal arvestatud keskmisest kuutarbimisest.

Eesti Energia kliendid saavad oma aastatarbimise andmed kätte meie e-teenindusest.

Näpunäide 3: võrreldavad on ainult ühepikkused lepinguperioodid

Lepinguperioodid märgivad avatud turul müüjate hinnapakumistes olulist rolli.

Kui põhjamaades on paarikümne avatud turu aasta jooksul turustandardiks kujunenud 12- või 24-kuulised lepingud, siis Eestis võivad kliendid sõlmida ka näiteks 9 kuu pikkuseid lepinguid. Selliste lepingute puhul peaks klient teadma, et lepingust on välja jäetud aastalõpu kolm pimedat ja külma kuud, kus ka elektrienergia hind on reeglina kallim.

Kliendi jaoks tähendab see, et kui ta soovib sama lepingut vastu talve pikendada, kujuneb hind tõenäoliselt kallimaks, sest uus leping katab peamiselt sügistalvist perioodi.

Sama tuleks arvesse võtta ka teiste aastatsüklist kõrval kalduvate perioodide puhul. Just sel põhjusel ei ole mõistlik võrrelda näiteks 9

ja 12 kuu lepingute maksumusi või 18 ja 24 kuu hindu. Võrrelda tuleks võrreldavat ehk 9 kuud 9 kuuga ning 12 kuud 12 kuuga.

Näpunäide 4: taandage kõik lisatasud kilovatt-tunni hinda

Ootuspäraselt jahitakse esmakordsel elektrilepingusõlmimisel odavaimat kilovatt-tunni hinda.

Ent hinnavõrdlemise tuhinas võivad märkamata jääda teised pakkumise tingimused.

Näiteks on põhjamaades levinud lepingu sõlmimise tasud, veelgi populaarsem on aga kuutasu, mida ka Eestis elektrilepingute puhul kasutatakse.

Ükskõik, kas tegu on lepingu- või kuutasudega, tuleb nendega hinnavõrdlustes alati arvestada, sest lisatasud mõjutavad igakuist elektrikulu niisamuti nagu kilovatt-tunni (kWh) hind.

Kõrvutades näiteks kuutasu ja kuutasuta 12 kuu hinnapakumisi, tuleks võrreldavuse saavutamiseks taandada kuutasu kWh hinda.

Oletame, et elektrimüüja teeb kliendile pakkumise, kus elektrienergia kWh hind on 5 senti ja arvele lisandub kuutasu 2 eurot. Kui kliendi elektritarbimine on kuus keskmiselt 200 kWh, siis mis maksab kilovatt-tund elektrit talle tegelikult? Selleks tuleb püsitasu 2 eurot ehk 200 senti jagada kuutarbimisega ehk 200 kWh-ga ja saadud summa müüja kilovatt-tunni hinnale liita.

Meie näites tähendab see, et püsitasu kaudu küsib elektrimüüja tegelikult iga kWh eest ühe senti lisaks. Seega ei ole elektri tegelik hind mitte 5, vaid 6 senti kWh kohta. Mõistagi ei tohiks püsitasu

mõju arvutamiseks kasutada juhuslikult kättejuhtuval elektriarvel toodud elektritarbimise koguseid.

Õige tulemuseni jõuate, kui leiате oma keskmise kuutarbimise möödunud aasta kogutarbimise põhjal.

Näpunäide 5: võrrelda tasuta vaid ühesuguseid tooteid

Avatud elektriturul saab võrrelda fikseeritud hinnaga tooteid fikseeritud hinnaga toodetega või 100% börsihinnaga tooteid 100% börsihinnaga toodetega. Küll aga pole mõistlik kõrvutada näiteks fikseeritud hinnaga pakettide ja börsihinnal põhineva pakettide prognoositavaid maksumusi.

Kui Eesti Energia Kindel paketi puhul teab klient juba täna, palju maksab elektrienergia kWh talle kogu järgmise aasta, siis meie Muutuv paketi puhul saab ta jooksva kuu kWh hinna teada alati iga uue kuu alguses, mil elektribörsil on tehtud eelmise kuu kokkuvõtteid.

Seetõttu ei soovita me klientidel võtta tõsiselt võrdlusi, kus näiteks Muutuv või Kombineeritud pakettide maksumuse näitlikustamiseks kasutatakse tänavusi või möödunud aasta keskmisi börsihindu.

Esiteks ei ole börsiaastad vennad ning teiseks saavad keskmise börsihinnaga elektrit osta vaid kliendid, kes tarbivad igas ajaühikus täpselt ühepalju elektrienergiat.

Seega on hoopis olulisem enne hinnavõrdlustesse suhkeldumist jõuda põhimõttelisele otsusele – kas eelistan ühte ja sama kWh hinda igal kuul või sobib mulle ka muutlik hind?

Karla Agan,
Eesti Energia energiamüügi juht

Ilus puhkus Hispaanias

Euroopa kõige lõunapoolsem tipp, 14 km kaugusel on Aafrika.

Thihtipeale ei julge paljud inimesed pikemat reisi ette võtta, sest ei leia selleks pealehakkamist ega julgust. Kirjutan mõne sõna ühest ilusast reisist, mille me Galjaga septembris ette võtsime....

Me kõik ju vaatame telerit ja seal tuleb tihti igasugu reisi- ja loodussauteid. Kindlasti mõtlevad ka paljud enast sinna kuskile soojale maale, eriti kui meil siin sügistormid mässavad.

Erinevatel põhjustel jäävadki need enamusel unistusteks, põhjused selleks on erinevad. Kellel raha vähesus, kes kardab keeleprobleeme, kes veel midagi.

Minagi kartsin, et ei saa keelega hakkama, aga kuna meil sai täis 30 aastat abi-elu, siis võtsin julguse kokku, istusin arvuti taha ja kolme päeva pärast olid juba kõik piletid ja hotellibroneeringud Hispaaniasse päikeserannikule tehtud, jäi veel üle oodata minekupäeva.

Reis oli fantastiline, kõik sujus ilusti ja avastasin, et isegi mina oma väga kesise inglise keelega saan täiesti hästi hakkama. Isegi kuuortlinnade paljud poemüüjad olid inglise keelega minust tunduvalt vähem sina-peal.

Ja sellepärast otsustasingi sellest reisist siin kirjutada, sest meil oli see esimene sellelaadne reis, aga kindlasti ei jää see viimaseks.

Julgen siinkohal kõigile midagi sellist soovitada, sest üldjuhul on lõunamaa inimesed meist tunduvalt lahkemad ja inglise keelt oskab iga keskmine eestlane rohkem kui suuremate riikide kodanikud, rääkimata meie noortest, kelle jaoks on inglise keel teine emakeel.

Hispaania on väga ilus maa, inimesed üldjuhul toredad ja lahked ning elu rahulik, eriti päeval, sest siis lõpetavad enamus asutusi töö ja poed pannakse kinni, sest algab kuumusest tulenev siesta.

Meie jaoks oli see veidi harjumatu, aga mõned turistidele mõeldud atraktsioonid toimusid ja ka mõned poed olid lahti nii, et sai ka *siesta* aktiivselt mööda saata.

Elu on umbes sama kalliskui meil, mõned asjad odavamad, mõned jälle kallimad, nii, et eluks kulub umbes sama palju kui meil.

Ma ei tea muidugi millised on hispaanlaste palgad või kui suured eluasemekulud, aga külalisena see ju ei oma-

Gibraltari sümbol on ahv, neid hoitakse ja kui nende arvukus langeb, siis tuuakse juurde, sest legendi järgi püsib Gibraltar inglaste käes seni, kuni seal on ahvid.

gi mingit tähtsust.

Üks asi, mis mulle meeldis, oli see, et mitmed lõunamaa puuviljad, mis meil on võrdlemisi maitsetud, on seal väga maitssvad ja magusad. See tuleb vist sellest, et need saavad loomulikult keskkonnas valmida.

Palju oleks veel reisist pajatada, aga siin läheks see pikaks.

Julgen siinkohal veelkord soovitada, kellel vähegi võimalik, midagi taolist ette võtma. Usun, et keegi ei saa seda kahetsema.

Soometsa Mihkel

Rahvamaja tegemised ja üritused

◆ 2. november
hingedepäeva
tähistamine

◆ 3. november
meenutusõhtu tant-
sufestivalist Kreekas

◆ 5. november
Eesti Energia
infopäev

◆ 10. november
Isadepäeva tantsuõhtu

◆ 12. november
kasutatud riiete
müük

Kihnu Kultuuri Instituut annab tiädä

◆ Engedekuu 3. pääva kella 11 ond **kielekoja liikmete kogosuaminõ**. Uõtamõ kõiki uvilisi, kisi tahab kaasa aita kihnu kiele ning kultuuri arõngulõ;

◆ Engedekuu 3. päävä õhta kellä 7 Kihnu rahvamajas **meenutamõ Kreekas Lefkada volkloorives-tivalil** käümist, süeme kreeka salatit ning õpi-mõ Veera juhendamisõl kreeka tantsa;

◆ Engedekuu 8.- 11.ni olõmõ **Talinas Mardi lua dal**. Võtamõ juurõ müüä ku-egäsugu erinevät käsi-tüed.

Novembrikuu sünnipäevalapsed

6. november

Alma Randma (Saku) 86

10. november

Leida Jaaksoo (Sassi) 74

Elgi Täll (Haavametsa) 65

12. november

Helju Oad (Lehe) 75

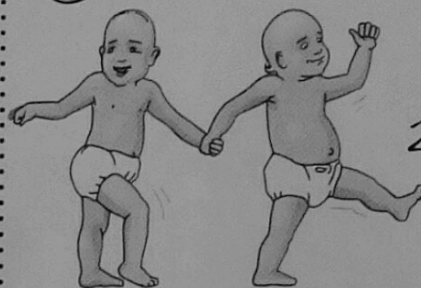
14. november

Maria Vesik (Tiidu) 87

29. november

Arno Köster (Luha) 55

Õnnitleme!

Erle Oadi ja
Viljar Tapp'i
perre sündis
24. septembril
poeg
Trevor Tapp!

Kihnu muuseumis

◆ laupäeval, 27. oktoobril algusega kell 12 käsitöökoda "Taimest tulnud": värvime taimedega lõnga ja meisterdame kihnu-ainelise ehte. Juhendavad Annika ja Roosi.

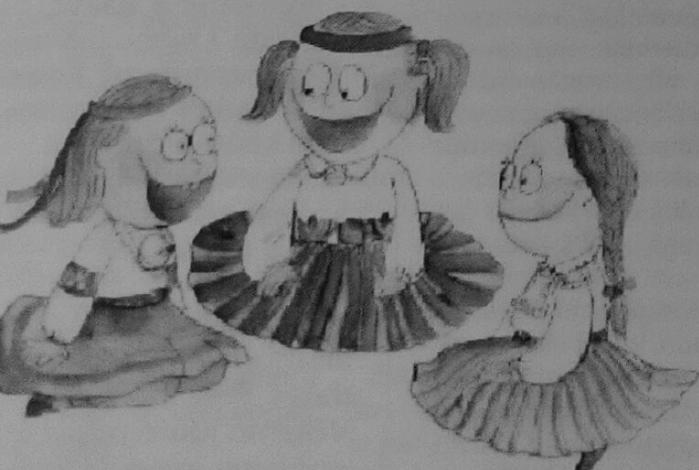
◆ reedel, 2. novembril ühisel korraldusel rahvamajaga hingedepäeva tähistamine

◆ neljapäeval, 22. novembril näituse "Kaks päeva Kihnu majakavahina" avamine. Kohtumine näituse autori Hedda Peediga ning üläljõstmine

Kes soovivad liituda
Kaitseliidu ja rannakaitserühmaga,
peaksid võtma ühendust Tälle Ingvariga.
Info www.kaitseliit.ee

HEI KIHNU NAISED!

Kihnu Naiste Klubi kokkusaamine on
reedel, 26.oktoobril 2012 kell 19.00 rahvamajas

Külla tuleb Annika Tallinnast
Studio Larondast, kes
annab teadmisi, kuidas oma
keha lihtsate meetoditega
noorendada, salendada ja
tervendada läbi joogateraapia.

Tule kindlasti,
sest õhtu tuleb huvitav!